

BU AÇIKÇA SOYKIRIMI ÖRTBAS ETME ÇABASI

Doğu Türkistan'daki sözde "Xinjiang Polis Teşkilatı" arşivlerinden ele geçirilen belgelerin sızdırılması sonucu uluslararası toplumda büyük yankı uyandırdı. Bundan derin rahatsız olan Çin rejim yetkilileri, modası geçmiş sözde "Terörle Mücadele", "Aşırıcılığı Ortadan Kaldırma" gibi yalancı politikalarını öne sürerek, "Soykırımı" örtbas etmeye çalıştı.

Çin Halk Ağı'na göre, Komünist yetkililer 24 Mayıs'ta Pekin'de Doğu Türkistan ile ilgili bir basın toplantısı düzenledi. Toplantıda, Çin'in soykırımı yönelik baskısında kilit rol oynayan Çin kuklası yetkililer konuşma yaparak, "Xinjiang'da her millettten insanların temel insan hakları Çin yasalarıyla güvence altına alınmıştır." şeklinde yalan ve yanıltıcı açıklamalar yaptı.

ZULMÜ MEŞRU GÖSTERME ÇABASI

Doğu Türkistan'daki sözde "Xinjiang Kamu Güvenlik İdaresi" başkan Yardımcısı Kukla Yetkili Yalkun Yakub, düzenlediği basın toplantısında, Çin'in Doğu Türkistan'da sivil halka yönelik işlediği insanlık dışı suçları "Terörizme Karşı Harekete Geçtik" diyerek meşru göstermeye çalıştı.

Sözde "Xinjiang Hükümeti" Sözcüsü Xu Guixiang konuşmasında, Doğu Türkistan'daki Çinli olmayan tüm Türk kökenli milletler üzerinde yürütülen baskının, milli, dini, si-

yasi ve kültürel olarak sistematik soykırımı maruz kalan Doğu Türkistanlıların keyfi tutuklanması, milyonlarca insanın toplama kamplarında yasa dışı bir şekilde alıkonulmasını meşru göstermek için "Terörizme karşı mücadele ve aşırıcılığın ortadan kaldırılması, alınması gereken haklı önlemlerdir!" şeklinde kendini savunmaya çalıştı.

SİSTEMATİK SOYKIRIM BELGELENDİ

Çin'in Doğu Türkistan halkına yönelik soykırım politikalarının resmî belgeleri, birkaç gün önce BBC'nin haberiyle tüm dünyaya sızdırıldı. Uluslararası toplumda büyük yankı uyandıran belgeler, Çin polis arşivlerinin hacklenmesi sonucu 3 ay önce ele geçirildiği, uzmanlar tarafından incelenmesi ve doğrulanması neticesinde anca yayımlandığı bildirilmişti.

Gözlemciler, Çin'in sahte deliller üreterek, yalancı tanıkları ifade vermeye zorlayarak ve çeşitli mazeret üreterek uluslararası toplumun gözünü boyamaya çalıştığını, Doğu Türkistan davası için çalışan çeşitli kuruluşları ve Doğu Türkistan diasporasını bu konuda sürekli olarak yalanladığını terörist olarak nitelendirdiğini, birçoğunun akrabasını sözde "Terörle İltisaklı" yaftasıyla tutukladığını ve ailesiyle tehdit ederek susturmaya çalıştığını kaydetti.

SÖMÜRGEÇİ ÇİN'İN PLANLARI ORTAYA ÇIKTI

Çin makamları, 2025 yılına kadar kömür üretimini 400 milyon tondan fazla artırma projeleriyle Doğu Türkistan kaynaklarını sömürme planlarını açıkladı.

Çin'in propaganda ajansı Tanrıdağ Ağı'nın 27 Mayıs 2022 tarihli haberine göre, Doğu Türkistan'daki sözde "Xinjiang Hükümeti Kalkınma ve Reform Komisyonu", kömür madeni işletmeciliği ve üretimin hızlandırılmasıyla ilişkin özel bir video konferans toplantısı düzenledi.

Toplantıda Çin Komünist Partisi'nin (ÇKP) "14. Beş Yıllık Plan" döneminde Doğu Türkistan'daki kömür çıkarma kapasitesini yeniden 160 milyon Tona ulaştırmak ve işletmeleri, üretimi daha da hızlandırmak, 2025 yılına kadar 400 milyon tondan fazla kömür üretimi elde etme planları ortaya konuyor.

ÇİN, KESİNTİSİZ KÖMÜR TEDARİKİ İSTİYOR

Bilgilere göre, Doğu Türkistan'daki Çinli yetkililer yakın zamanda "Xinjiang'ın kesintisiz kömür tedariki güvencesi için devasa üst inşaa etmeyi hızlandırma ve ulusal enerji güvenliğine hizmet etme projesi" adı altında bir bildiri yayımladığı ve söz konusu proje kapsamında istikrarlı, verimli ve yapay zekâ temalı yeni bir arz modeli aracılığıyla, Doğu Türkistan'ın kömür kaynaklarını yağmalamayı ve Çin'in enerji güvenliğini sağlamayı amaçladığı öne sürülüyor.

Komünist yetkililerin ileri sürdüğü sömürge planı, kömür madenlerinin geliştirilmesi, optimize edilmesi, "14. Beş Yıllık Plan" kapsamında inşaa edilecek kömür madenciliği projelerinin planlanmasını, desteklenmesi, kömür madenciliğinde yüksek kapasitesinin sağlanması ve kömür madencilik Endüstrisine teşvikler içeriyor.

ÇİN'İN EN BÜYÜK 4. KÖMÜR ÜRETİM BÖLGESİ

Çin İstatistik Bürosu'na göre, Doğu Türkistan'ın 2019 yılında işlenmemiş kömür üretim miktarı 238 milyon tona ulaşmış ve Çin'in en büyük 4. kömür üreten bölgesi haline gelmişti.

Çin'de yakın zamanda ortaya çıkan enerji krizinin ardından İç Moğolistan ve Doğu Türkistan gibi işgal edilen topraklardan Çin illerine enerji kaynaklarının ulaşımı hız kazandı. Doğu Türkistan'daki kömür rezervleri, Çin'in toplam kömür rezervlerinin %37'sini oluşturmaktadır. Petrol ve gaz rezervlerinin de Çin'in toplam rezervlerinin %25'ini oluşturduğu, söz konusu kaynağın hacmi 30 milyar ton olduğu tahmin ediliyor. Bunlardan hariç Doğu Türkistan'da Rüzgâr ve Güneş enerjisi teknolojisi kullanım alanında da ön planda.

Gözlemciler Doğu Türkistan'ın kaynaklarına ilişkin Çinlilerin açıkladığı verilerin güvenilmez olduğunu hatırlatmakla birlikte, yağmalanan kaynakların Çin'in açıkladığı miktarın kat kat üstünde olduğunu söylüyor.

SADECE ÇALMIYOR, ZARAR DA VERİYOR

Ayrıca Doğu Türkistan'da 4 Ekim 2021'de yayınlanan hava kalitesi endeksinde göre, Hotan, Kaşgar ve Kızılsu olmak üzere üç bölgedeki hava kalitesinin tehlike sınırına ulaştığı, İli vilayetindeki hava kirliliğinin daha kötü olduğu, insan sağlığına daha fazla etki gösterebileceği kaydediliyor.

Uzmanlar, Doğu Türkistan'daki elektrik santrallerinde büyük çoğunluğun kömürü yakıt olarak kullandığı ve Çin'in dünyaya zehirli karbondioksiti kontrol etme sözü vermesine rağmen, Doğu Türkistan'daki enerji santrallerinin ölçeğini her geçen yıl genişlettiğini bildirdi.

TÜRK FİLMİ İZLEDİĞİ İÇİN 10 YIL HAPSE ATILDI

Doğu Türkistan'da Uygurları toplama kamplarına gönderdiği için Çin rejim hükümetinden takdir kazanan Uygur kökenli bir polisin kızı, cep telefonunda Türk filmi izlediği için 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Özgür Asya Radyosunun (RFA) 31 Mayıs 2022 tarihli haberine göre, Doğu Türkistan'daki Kaşgar'da Uygurları toplama kamplarına gönderdiği için Çin'den takdirname kazanan Uygur polisi Erkin Tursun'un kızı Almire Erkin, cep telefonunda Türk filmi izlediği için 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı.

Aileyi tanıyan bir Uygur Türkü aktivistin paylaştığı bilgiye göre, 32 yaşındaki hemşire Almire'nin şu an Ürümqi'deki bir kadın hapisanesinde tutuklu olduğu öğrenildi. Ayrıca, Erkin Tursun'un yerel yönetimde üst düzey devlet memuru olan yakın akrabaları olmasına rağmen, kızını Türk filmi izleme "Suçundan" hapisten kurtaramadığını belirtiyor.

BABA, ÇİN'E HİZMETLERİNDEN DOLAYI ÖDÜLLER ALMIŞTI

RFA'nın bildirdiğine göre Erkin Tursun, kızının telefonunda bir sorun bulunduğu için 2017 yılında yeniden eğitim kampına alındığını ve sonrasında ise 10 yıl hapis cezasına çarptırıldığını söylüyor. Tursun ayrıca kızının Ürümqi'de hapse olduğunu doğruluyor.

Tursun, son 10-12 yılda polis memuru olarak gösterdiği üstün performans nedeniyle yetkililerden ödüller aldığını ve ödüllerin birini 2 binden fazla kişiyi toplama kampına almasına yönelik takdir olarak aldığını belirten Kızın babası, Mekit Nahiyesinin Belediye Başkanı olan kardeşi Enwer Tursun'un daha önce kendisine Almire'nin Türk filmleri izlemesinin "Önemli Bir Şey Olmadığını" ve yetkililerin onu serbest bırakacağını söylediğini aktarıyor.

"CEZANIN TÜRKİYE İLE BAĞLANTILI OLDUĞUNU SÖYLEMİŞLER"

Polis memuru Erkin Tursun RFA muhabirinin sorularına, kızının yargılanmadan hüküm giydiğini ve hapis cezasını damadından duyduğunu söyleyerek, "Ahaliler komitesinden eve gelerek kararı okumuşlar ve cezasının Türkiye ile bağlantılı olduğunu söylemişler" şeklinde cevap veriyor.

BM ZİYARETİ ÖNCESİ ÇAĞRI YAPILDI!

Kızının hapse atılmasından rahatsız olduğu anlaşılan Tursun ayrıca, Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Yüksek Komiseri Michelle Bachelet liderliğindeki heyetin Kaşgar'a gelmesinden önce kent sakinlerini "Devlet Sırlarını Korumaya" çağırıldıklarını doğruluyor. Tursun, "İnsanlara BM delegasyonu ekibini gördüklerinde, durumumuzun ne kadar iyi olduğunu ve hayatımızın nasıl daha iyiye döndüğünü konuşmaları gerektiğini tembih ettik" şeklinde, Çin rejiminin insanlık dışı suçlarını örtme çabalarını açık etti.

10 MİLYON TON PETROL ÇALINDI

Çin, Doğu Türkistan'ın en büyük petrol sahası olarak bilinen Junggar Havzası'ndaki "Mahu Petrol Sahası"ndan toplam 10.126 milyon ton ham petrol çıkardığı öğrenildi.

Çin'in propaganda ajansı Tanrıdağ Ağı'nın 28 Mayıs tarihli haberine göre, Doğu Türkistan'daki "Çin Petrol Şirketi (CNPC) Sözde Xinjiang Şubesi", Junggar Havzası'ndaki "Mahu Petrol Sahası"nın ham petrol üretiminde toplam 10.126 milyon tona ulaştığı bildirildi.

Doğu Türkistan'ın en büyük petrol sahası olarak bilinen Junggar Havzası'nda uzun yıllardır Çinliler tarafından sömürülen "Mahu Petrol Sahası"nın dünyanın da en büyük petrol sahalarından biri olduğu biliniyor. İşgalci Çin rejimi, bölgeyi ham petrol üretiminde önemli bir alan olarak görüyor. Bu minvalde bölge istikrarını korumak ve üretimi artırmak için çeşitli önlemler alıyor ve yüksek maliyetli yatırımlar yapıyor.

"NADİR TOPRAK" VE "NADİR KAYNAK" OLARAK GÖRÜLÜYOR

Bilgilere göre, "Mahu Petrol Sahası" 7.300 kilometrekarelik bir alana sahip olup, uluslararası düzeyde petrol açısından zengin bir bölge olarak kabul ediliyor. 2017'nin sonunda, Doğu Türkistan'daki "Çin Petrol Şirketi (CNPC) Sözde Xinjiang Şubesi", "Mahu Petrol Sahası"nda bir milyar ton ham petrol rezervi keşfedildiğini duyurmuştu.

"Mahu Petrol Sahası" Çin'e göre, stratejik bakımdan "Nadir Toprak" olarak benimsenirken, buradan talan edilen ham petrol ise "Nadir Kaynak" olarak kabul edildiği ifade ediliyor.

Çin, yağmalayan ham petrol kaynağını esas olarak havacılık, diğer hiper ve yeni teknolojilerde kullanılırken, şu anda Çinli yetkililer "Mahu Petrol Sahası"ni geliştirmek için olağanüstü çaba sarf ediyor.

Ayrıca "Mahu Petrol Sahası"ndaki maksimum günlük ham petrol üretiminin, bu yıl yıllık bazda 3,1 milyon ton üretimle 9,300 milyon tonu aşacağı tahmin ediliyor. Buna göre Çin'in "14. Beş Yıllık Plan" döneminde, 2025 yılına kadar bölgedeki yıllık üretimi 5 milyon tona çıkarmayı hedeflediği aktarıldı.

Gözlemciler göre, Çin Doğu Türkistan'daki doğal kaynakları çalarak kendi ihtiyaçlarını karşılamak dışında, işleyip uluslararası piyasaya sürüyor. Bir yandan Uygur Türklerini köle işçiliğe zorlarken, diğer yandan bu toprakların gerçek sahibi olan yerel halka hiçbir kullanım hakkı tanımıyor. Ülkeler üzerinde sağladığı ekonomik etkisi ve dev propaganda ordusu sayesinde de Doğu Türkistan'da sürdürdüğü sistematik soykırımı, gizlemeyi ve bölge kaynaklarını yağmalamayı yoğun bir şekilde arttırıyor.

Doğu Türkistan'daki Çin kamu güvenliği kurumları, Doğu Türkistan halkının gözetimini ve baskısını yoğunlaştırmaya yönelik kötü amacına ulaşmak için resmi olarak, "Kamu Güvenliği İzleme ve Raporlama" hizmeti sağlayan internet sayfasıyla ispiyon platformu açtığı bildirildi.

Çin'in propaganda ajansı Tanrıdağ Ağı'nda yer alan haberde, Doğu Türkistan'daki Çinli yetkililer, sözde "Xinjiang Kamu Güvenliği İzleme ve Raporlama Platformu"nu tanıtarak, platformun şikayet, değerlendirme, kabul, iletişim, geri bildirim, analiz etme ve en önemlisi de ikili kodu tarayarak, bölge genelinde kamu güvenliği kurumları için özel pencere hizmetleri sağlama gibi işlevler gören ve doğrudan merkezi sisteme entegre bir izleme platformu olduğunu iddia ederken, milyonlarca kişinin keyfi tutuklamasına neden olacak suç aleti olan sistemin gerçek yüzünü gizliyor. Çevrimiçi İspiyon Platformu, polis-halk ilişkilerini pekiştirmek, polislerin kurallara riayet ederek kanun uygulamasını sağlamak için yararlı olduğunu, eğer sivil halkın şikâyeti olursa istediği an bilgisayar veya cep telefonlarından web sitesine ulaşıp, polisler hakkında "Kanun ihlali, disiplin ihlalleri veya yasadışı herhangi bir davranıştan dolayı şikâyet edebilir, dava edebilir" şeklinde yanıltıcı bilgiler paylaşıyor.

“UYGUR YÜZ TANIMA” SİSTEMİ KULLANDI

Çin’in Doğu Türkistan’daki terör politikası, işgalinden bu yana devam ediyor. Ancak son yıllarda Doğu Türkistan halkı, tarif edilemez vahşetlerle kontrol ve baskı altına alınıyor. Gelineen noktada dünyanın en gelişmiş teknolojilerine sahip olan Çin rejimi, Huawei, Hikvision marka gözetim kameralarıyla insanların gergin, öfkeli, uysal, hiddet, gibi çeşitli duygularını analiz edebilen yapay zekâ teknolojisi tabanlı “Uygur Yüz Tanıma Sistemi” geliştirdiği ve Uygurları hedef objesi olarak gördüğü, Doğu Türkistan halkını kontrol etmek için yüksek teknoloji aletleri kullandığı çok net anlaşılıyor. Bu durum Raporlarda “Dünyadaki 800 milyon güvenlik kamerasının yaklaşık yarısı Çin’de bulunduğu ve dünyanın en fazla güvenlik kamerasına sahip ilk on şehirden sekizi Çin’de” şeklinde teyit ediliyor.

Bilgilere göre, verilerin çoğu “Universal Birleşik İşletim Platformu” adı verilen bir bilgisayar sisteminde yoğunlaşıyor. İnsan Hakları İzleme Örgütü, bahse konu sistemde şüpheli hareket tespit ettiğini açıkladı.

Colorado Üniversitesi’nde araştırmacı olan Dr. Daren Bailer konuyla ilgili değerlendirme yaparak, “Şu anda Uygurların hayatı çok ucuz. Sudan bahanelerle tutuklanabilir. Herkes izlendiklerini ve asla kaçamayacaklarını biliyor. Ona göre yaşamaya çalışıyor” şeklinde yorumladı.

BM İnsan Hakları Uzmanı ve Özel Sözcüsü Alena Douhan, Doğu Türkistan'daki soykırımı savunmak için Çin rejiminden 200.000\$ rüşvet aldı.

**DOĞU TÜRKİSTAN
BASIN VE MEDYA DERNEĞİ**

شەرقىي تۈركىستان ئاخبارات ۋە مېدىيا جەمئىيىتى

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres: Kartaltepe Mahallesi Geçit Sokak No: 6

Dükkan: 2 Sefaköy, Küçükçekmece / İSTANBUL

Tel: (+90) 212 540 31 15

Gsm: +90 553 895 19 33 / +90 541 797 77 00

Mail: info@turkistanmedia.com

www.istiqlalmedia.com